

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola U mateřské školy 124, Katusice

U mateřské školy 124, 294 25 Katusice, okres Mladá Boleslav

Identifikátor: 600048683

Termín konání komplexní inspekce: 24. a 25. dubna 2002

Čj.	024 189/02-5162
Signatura	kc4av123

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Dvoutřídní mateřská škola je umístěna ve dvou jednopodlažních účelově postavených budovách. První z nich (cihlová) je z roku 1957, druhá (panelová) byla dostavěna v roce 1980. Obě budovy včetně školní jídelny jsou vnitřně propojeny spojovací chodbou. Zřizovatelem a provozovatelem je obec Katusice, po právní formě je škola zálohovanou organizací Okresního úřadu Mladá Boleslav. Celková kapacita školy je podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení 46 dětí, ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem zvýšila tuto kapacitu na 50 dětí. Statistický výkaz o mateřské škole z 3. 10. 2001 uvádí 50 dětí ve věku od 2,5 do 7 let, z nichž jedno dítě je zařazeno jako integrované a dvě děti mají odklad povinné školní docházky. V době inspekce bylo zapsáno 46 dětí k pravidelné a 3 děti k nepravidelné docházce z Katusic a dalších deseti přilehlých obcí. Děti jsou rovnoměrně rozděleny do dvou věkově homogenních tříd. Školní jídelna není součástí školy. Ředitelka byla do funkce jmenována na základě konkurzního řízení 1. 7. 1998. Poslední inspekce byla provedena v květnu 1995.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vychází především z hospitační činnosti ve spontánních, řízených i režimových činnostech. Posuzována byla efektivita plánování, kvalita personálních, materiálně technických a psychohygienických podmínek. Hodnocena byla účinnost organizace, používané metody a formy práce, motivace a hodnocení dětí i úroveň spolupráce a komunikace v pedagogickém procesu včetně pobytu venku.

Plánování

Při sestavování vzdělávacích plánů jsou výběrově využívány cíle Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy, obohacené o nové prvky soudobých metodických materiálů. Úkoly jednotlivých výchovných složek tvoří tematicky sjednocené integrované celky, které korespondují se změnami v přírodě, svátky, slavnostmi i dalšími aktuálními událostmi školy a obce. Vzdělávací plán je cíleně doplněn po jednotlivých měsících rozpracovaným ekologickým programem. V praxi jsou pedagogické záměry realizovány s ohledem na věk, schopnosti a individualitu dětí. Přístup učitelek k naplňování stanovených cílů je podle plánu více orientován na výkony dětí, ale instinktivně a citlivě jsou uplatňovány prožitek, vlastní zkušenost i sociální učení předškolních dětí. Individuální plán pro integrované dítě není písemně zpracován, je pouze ústně konzultován s odborníky ze Speciálního pedagogického centra.

Podmínky vzdělávací činnosti

V mateřské škole pracují čtyři pedagogické pracovnice, z nichž pouze ředitelka školy má příslušnou odbornou i pedagogickou způsobilost. Jedna učitelka je absolventkou SPgŠ oboru vychovatelství, další učitelka má způsobilost pouze pedagogickou a jedna učitelka je bez odborné a pedagogické způsobilosti, všechny s převážně dlouhodobou praxí v mateřské škole. Odborný růst je plánovitě a cíleně zajišťován. Souběžné působení pedagogických pracovníků při práci s dětmi je zajištěno v 1. třídě v době pobytu venku, ve 2. třídě k souběžnému působení nedochází z důvodu nižší délky přímé výchovné práce ředitelky. Provozní pracovnice jsou dvě, školnice s plným a uklízečka s polovičním pracovním úvazkem. Prostorové podmínky obou tříd jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí dostatečné. Komplex

třídy tvoří velká herna, ložnice se stabilně rozloženými lehátky, sociální zařízení a šatna. V 1. třídě (starší budova) neteče v dětské umyvárně teplá voda. Dostatečná a vhodně využívaná je možnost členění prostoru k vytváření koutků pro námětové hry a intimitu. Z důvodu nepříznivého technického stavu není používána přilehlá terasa druhé třídy. Skladovací prostory i místnosti pro personál jsou vyhovující. Zařízení tříd je starší, ale udržované a renovované, vybavenost hračkami a učebními pomůckami třídy je dostatečně stimulační, vhodná a účelná, umístění je dětem dostatečně dostupné. Dětská i učitelská knihovna obsahují řadu nových kvalitních titulů, výtvarných a pracovních materiálů je dostatek. Celková čistota a estetika zařízení jsou na dobré úrovni, doplněné četnými zdařilými pracemi dětí a učitelek. Přilehlá školní zahrada se vzrostlou zelení není dostatečně oddělena od soukromého pozemku restituenta. Vybavenost pískovišti a hrovými prvky je průměrná. K rekreačnímu i pohybovému vyžití, poznávacím činnostem i utváření pozitivního vztahu k lokalitě a přírodě je využíváno příznivé přírodní okolí školy, park a hřiště.

Provoz mateřské školy od 6:30 do 16:00 hodin je stanoven vzhledem k potřebám rodičů docházejících a dojíždějících dětí. Stanovený režim dne odpovídá psychohygienickým zásadám. Časový prostor vymezený pro spontánní a řízené činnosti byl v době konání inspekce s výjimkou druhého dne v 1. třídě vyvážený, aktuální zájmy dětí byly zejména při spontánních činnostech respektovány. Přechody mezi činnostmi nebyly v 1. třídě vždy zcela plynulé. Tříhodinový interval mezi jídlami byl zachován, pobyt venku byl přiměřeně dlouhý. Pitný režim byl k dispozici během celého dne v dostatečném množství, děti jej nevyužívají spontánně, ale teprve po vyzvání. Doporučené intervaly mezi jídlami byly dodrženy, školní jídelna poskytovala chutnou a vyváženou stravu v dostatečném množství. Individuální potřeba spánku nebyla u nejstarší věkové skupiny dětí zohledněna. Pedagogický styl odpovídal věku a potřebám dětí, celková atmosféra byla příjemná, žádné konfliktní situace zaznamenány nebyly.

Řízené a spontánní činnosti

V 1. třídě nejmladších dětí byly řízené a spontánní činnosti časově odděleny. Spontánní aktivity probíhaly v klidné a příznivě tvůrčí atmosféře, neboť obě učitelky připravily pro děti pestrou nabídku tematicky návazných spontánních i částečně řízených činností. Organizace byla vzhledem k prostorovým možnostem třídy vyváženě rozložená, respektovala specifické zájmy a potřeby dětí, pouze frontálně organizovaná svačina jejich kontinuitu přerušila. Děti se v nabízených aktivitách dobře orientovaly a svobodně si i řízené činnosti vybíraly. Spokojeně a jistě se realizovaly prostřednictvím skupinových i individuálních her. Učitelky podporujícím způsobem rozvíjely jejich činnosti i vzájemné prosociální vztahy a úspěšně zapojovaly i nejmladší. Děti se na učitelky obracely s důvěrou, při kolektivních, tematicky zaměřených hrách prokazovaly schopnost vzájemné komunikace a spolupráce. Ukončení bylo nenásilné, děti měly možnost ponechat si některé své výtvořky k dalším hrám. Při podávání jídel, zvláště první den, nebylo dostatečně využito sebeobslužnosti dětí (samostatnost, svobodné rozhodování výběr množství, zručnost apod.). Hygienické a společenské návyky jsou pěstovány a důsledně vyžadovány.

Obě řízené činnosti sledované v této třídě tvořily integrovaný, tematicky navazující celek. Zvolená forma frontální organizace však nebyla nejvhodnější zvláště druhý den, kdy i doba trvání (40 minut) byla nepřiměřeně dlouhá a i pro učitelku zbytečně náročná.

První den bylo k návaznosti velmi dobře využito výtvarných prací dětí z ranních her. Činnosti byly promyšlené, pestré a nápadité, se závěrečným aktivním a tvořivým zapojením dětí. Využito bylo tradičních hraček a pomůcek i inspirujících přírodních a dalších pomocných materiálů. Podporována byla představitivost a fantazie, náročnější orientace v prostoru, pozitivní vztah k obci, řečový projev, rozvoj spolupráce ve skupinkách i uspokojení dětí z vlastních

výtvorů. Méně byla využita nabízející se sebeobslužnost dětí – věšení papírových balónů, která by usnadnila práci učitelce i zrychlila organizaci.

Druhý den byla řízená aktivita motivačně účinně navozována perspektivou společné hry již při hrách. Učitelka vhodně činnost obohatila různými doplňky (uniforma železničáře, jízdenky apod.), častou změnou organizace i vyvážením vedoucích rolí jednotlivců. Provedení bylo orientované více na výkon než na prožitek, s méně pružnou organizací a nízkou mírou seberealizace dětí. I poslech pohádky, vhodně učitelkou zkrácený, byl již náročný. Závěrečná pohybová chvilka nesplnila dobře svůj cíl. Dostatečnou možnost pohybového vyžití měly děti až při pobytu venku.

Podpůrné hodnocení dětí pochvalou probíhalo ve všech sledovaných činnostech průběžně i následně. Řečový projev obou učitelek byl jasný a spisovný, poskytoval dětem velmi dobrý vzor. Důsledné jednání pozitivně ovlivňovalo jistotu, a tím i velmi pěkné chování a vztahy mezi dětmi. Výrazně pozitivně působila i aktivní účast a zapojení provozní pracovnice do mnohých činností.

Ve 2. třídě se spontánní a řízené činnosti plynule prolínaly. Přirozeně vytvářené skupiny dětí, pozitivní hodnocení a chování učitelek přispěly k velmi dobré atmosféře. Děti měly dostatek prostoru a času k realizaci svých záměrů. Obě učitelky vytvořily výrazně podnětné a aktivizující prostředí, v němž byl dostatek příležitosti k rozvíjení schopností, dovedností, fantazie a tvořivosti. Působení ředitelky bylo v tomto směru podporující, učitelka děti více usměrňovala. Promyšlená organizace sledovaných činností byla přirozená a nenásilná. Obě pracovnice vycházely ze zkušeností a citových zážitků dětí a činnost zajímavě motivovaly. Ředitelka poskytla dostatek prostoru pro individuální a skupinovou činnost a pro sebevyjádření dětí, respektovala jejich individuální zvláštnosti a potřeby. Učitelka při řízené činnosti vycházela z metod tvořivé dramatiky, ale nezvolila vhodnou formu a omezila aktivitu dětí. Obě pedagogické pracovnice pozitivním způsobem hodnocení děti povzbuzovaly a využívaly vnitřní motivace. Vedly je také k ocenění výsledků práce ostatních. Cíleně pěstovaly zdravou sebedůvěru. Citlivě pracovaly s problémovým dítětem. Děti byly samostatné v sebeobslužných návycích, podílely se na přípravě stolování a vzájemně si pomáhaly.

Osobní kontakty mezi učitelkami a dětmi byly přátelské a partnerské. Děti si osvojily standardní komunikativní dovednosti, byly spontánní a otevřené bez projevů agresivity. Dohodnutá pravidla akceptovaly.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita plánování, přípravy a denního hodnocení, které se provádí pouze ústně, jsou na průměrné úrovni. Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti podprůměrné, z hlediska posuzování kvality pedagogické práce částečně nevyrovnané – převážně velmi dobré. Kvalita věcného prostředí je včetně školní zahrady na průměrné úrovni. Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré, pouze v jednom případě, řízené činnosti v 1. třídě druhého dne inspekce, jako podprůměrné.

Organizace vzdělávacího procesu jsou v 1. třídě méně, ve 2. třídě zcela funkční. Užívané formy a metody jsou věku dětí a složení tříd z větší míry přiměřené, dostatečně pestré a vzhledem k naplňování stanovených záměrů převážně efektivní. Motivace a hodnocení pozitivně podporují všechny činnosti dětí. Interakce a komunikace jsou založeny na vzájemných partnerských vztazích a dodržování dohodnutých pravidel.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení podmínek vzdělávání vychází z hospitační činnosti, z vyhodnocení předložené povinné i další dokumentace školy, z rozhovorů s pracovníci pedagogickými i provozními. Sledovány a hodnoceny byly systém plánování, funkčnost organizování a informačních systémů, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků a účinnost využívání kontrolních mechanismů, zejména vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání.

Plánování

V dlouhodobých koncepčních záměrech se škola orientuje shodně se současnými prioritami předškolního vzdělávání včetně osvojování si základních hodnot a postojevých vlastností dětí. Svou činnost s ohledem na podmínky a možnosti venkovské školy ekologicky profiluje. Zvolených cílů dosahuje prostřednictvím všech výchovách, zejména však estetické, dramatické a pohybové. Důsledně rozpracována je oblast spolupráce školy s rodinou s důrazem na partnerské vztahy, shodu působení a využívání tradičně efektivních forem spolupráce – společných aktivit.

Roční plán školy je v oblasti vzdělávacího procesu pouze výčtem četných a pestrých kulturních, poznávacích a společenských akcí, aktivit a spolupráce. Plán není časově vymezen, chybí odpovědnost zaměstnanců, termíny splnění a vyhodnocení. Přílohami jsou plán dalšího vzdělávání učitelek, materiálního zabezpečení a plán spolupráce s rodiči, který je dále podrobněji zpracován v odděleném dokumentu a spolupráce s partnery. Plán pedagogických rad uvádí pouze termíny a četnost jejich konání. Časový plán hospitační kontrolní činnosti je rozfázován do jednotlivých měsíců. Obsahově je zaměřen pouze na oblast vzdělávání a kontrolu vedení třídní dokumentace.

Koncepční záměry a roční plán školy byly na základě připomínek učitelek zpracovány ředitelkou a po projednání celým sborem přijaty.

Organizování

Vzhledem k velikosti zařízení a počtu pracovníků si ponechala ředitelka téměř všechny pravomoci. Učitelka, která ji zastupuje v době její nepřítomnosti, nemá písemné pověření ani vymezené kompetence. Při zadávání úkolů a hodnocení výsledků ředitelka upřednostňuje osobní jednání. Vnitřní řád školy je zpracován pro pracovníky školy a zvláště pro rodiče. Je přístupný v šatně. Vymezuje nejen povinnosti, ale i práva rodičů. Pracovníkům školy vymezuje povinnosti, s nimiž byly prokazatelně seznámeni a dodržují je. Provozní řád je aktuálně zpracován na základě nových zákonných norem. Přehled o pracovní době zaměstnanců není zpracován. Předložené dokumenty netvoří integrovaný celek a nejsou uspořádány do přehledného systému. Povinná dokumentace - přehled výchovné práce, evidence a docházka dětí, je vedena požadovaným způsobem. Evidenční lístky pro děti jsou zastaralé a neplatné. Obě rozhodnutí o dokladech povinné školní docházky byla předložena, přijímací řízení je v souladu s právní normou. Informační systém uvnitř školy probíhá neformálně a nevykazuje nedostatky. Zápisy z jednání pedagogických rad prokazují společné řešení aktuálně vzniklých pedagogických problémů, ale také se zabývají provozními a organizačními problémy. Přesto, že vyvozené závěry pro další práci postrádají vymezení konkrétní odpovědnosti a termíny plnění, jsou prokazatelně všemi pedagogickými pracovníci přijímány a plněny. Provozní a organizační záležitosti řeší ředitelka s ostatními zaměstnankyněmi školy průběžně a po vzájemné dohodě. Vzhledem ke stabilizovanému kolektivu a dobrým vzájemným vztahům je

toto řešení funkční a odpovídá potřebám školy. Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek a velmi častým osobním jednáním. V ojedinělých případech je styk s rodiči písemný. Na vysoké úrovni je vztah k obci. Učitelky s dětmi z tanečního kroužku pořádají vystoupení v domově důchodců, maškarní ples, dětské akademie. Výtvarné práce jsou vystaveny v prostorách obecního úřadu. Při organizování výletů a kulturních akcí spolupracují se sousedními mateřskými školami. Velmi dobrá je spolupráce se speciálním pedagogickým centrem, pedagogicko-psychologickou poradnou. Potřebnou úroveň nemá spolupráce se základní školou.

Vedení a motivování pracovníků

Vzhledem k počtu pracovníků je uplatňovaný systém vedení a motivování přátelský a neformální. Kritéria pro vyplácení nadtarifních složek platu nejsou písemně stanovena, vyplácené částky jsou přibližně ve stejné výši a nejsou dále diferencovány. Ředitelka má přehled o kvalitě práce svých podřízených. V plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků dává možnost vybrat si akci podle svého zájmu, ale také zadává konkrétní úkoly k samostatnému studiu, zaměřené na nové metody a formy práce. Cíleně vybírá pedagogickou a odbornou literaturu. Nekvalifikovaným pracovnícům pomáhá řešit pedagogické problémy.

Kontrolní mechanismy

Plán kontroly všech činností školy i hospitační činnost jsou v praxi průběžně realizovány v souladu s koncepčními záměry i stanovenými konkrétními cíli. Plnění je průběžně zaznamenáváno, výsledky jsou prostřednictvím osobního jednání projednávány. Zápisy z hospitací jsou stručné, popisné, neobsahují pozitiva a negativa, závěry pro další práci mají obecnější charakter. Pololetní hodnocení nejsou prováděna. Výroční zpráva popisuje úspěchy pedagogické práce a výsledků dětí, negativa nedeclaruje, pouze v závěrech pro příští práci se dotýká základních problémových oblastí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce školy vytváří jasnou vizi o její profilaci. Písemná podoba krátkodobého plánování je rozříštěná, neobsahuje všechny aspekty řízení – konkrétně deklarovaný cíl, prostředek či způsob naplňování, zodpovědnost, časové vymezení, způsob vyhodnocení.

Kvalita je průměrná.

Dokumenty netvoří integrovaný systém, nedostatky se vyskytují v administrativním zpracování, některé podklady zcela chybí. Ředitelka má přehled o pracovnících školy, jejím chodu, adekvátně podmínkám řeší problémy s provozem školy.

Kvalita organizování, vedení a motivování lidí má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy jsou v praxi na všech úrovních práce školy účinně realizovány, jejich písemné zpracování není komplexní.

Celkově je kvalita rovněž průměrná.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 30. 6. 2000, č.j. 47/00
- Statistický výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2001
- Jmenování do funkce z 1. 7. 1998 na základě konkursního řízení (č.j. doklad neobsahuje)
- Povinná dokumentace mateřské školy dle § 45b, odst. 1 písm.a, c, zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů (evidence docházky dětí, evidenční listy, přehledy o docházce dětí, kniha úrazů)
- Třídní dokumentace: plány výchovně-vzdělávací práce
- Řídící dokumentace: výroční zpráva, koncepce mateřské školy, roční plán na školní rok 2001/2002, organizační řády mateřské školy, plán kontrolní činnosti, záznamy z hospitací a kontrol provozu, rozvrh přímé výchovné povinnosti pedagogických pracovníků, pracovní doba provozních pracovníků, záznamy z pedagogických a provozních porad
- Inspekční zpráva z května 1995

ZÁVĚR

Mateřská škola poskytuje předškolním dětem převážně velmi dobré podmínky pro jejich osobnostní a sociální rozvoj i hodnotovou orientaci. Výrazně se zaměřuje na ekologickou výchovu a vztah k lokalitě, kde děti žijí. Svůj program doplňuje četnými poznávacími, kulturními i společenskými akcemi a propojením školy s reálným životem.

Celkově je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

Podmínky vzdělávání - plánování, organizování, vedení, motivování a kontrolní mechanismy tvoří ucelený, písemně zpracovaný systém jednotlivých fází řídicího procesu. Praktická realizace řízení je kvalitativně vyšší, založená na cílevědomém zlepšování činnosti školy na všech jejích úrovních a na otevřené spolupráci s rodiči i s většinou dalších partnerů.

Celková kvalita podmínek vzdělávání dosahuje průměrné úrovně.

Poslední inspekce byla provedena ve funkčním období předcházející ředitelky, proto kvalitu posunu práce školy nelze objektivně posoudit.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zuzana Bečvářová	Z. Bečvářová v.r.
Členové týmu	Mgr. Jaromíra Pechová	J. Pechová v.r.

V Praze dne 7. května 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 5. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Lenka Vaňková, ředitelka MŠ

L. Vaňková v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	4. 6. 2002	024 230/02-5162
Zřizovatel	4. 6. 2002	024 229/02-5162

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.